

Gita Gallé

voorzitter raad van bestuur Deventer Ziekenhuis

SALLAND UNITED -

**ALLEEN GA JE SNELLER,
SAMEN KOM JE VERDER**

In de regio gebeurt het! Daar ken je elkaar. Daar woon je, ga je naar school, heb je burens, vrienden en familie. Er wordt gewerkt, je doet er aan sport en geniet er van cultuur en natuur. Daar breng je een groot deel van je leven door. En daar zorgen we dus dat we zorg en welzijn goed regelen.

Regionale zorg in het buitenland

Neem bijvoorbeeld Zweden, de regio Jönköping. Een gebied van 350 duizend inwoners in het noorden van het land. Een CEO learning & innovation vertelde daar dat wat we 'goede zorg' noemen sterk bepaald wordt door de context en de waarden die in een samenleving dominant zijn. Zo zijn de Zweden zeer gesteld op hun autonomie en individualiteit. Gezondheid betekent voor hen dat iemand 'in vrede z'n eigen ding kan doen'. Ook wordt de persoonlijke mening van patiënten sterk gerespecteerd. Er wordt in Jönköping veel samengewerkt met patiënten en oplossingen ontwikkeld met en door hen zelf. Resultaten worden gemonitord en gemeten. Maar evenzeer wordt het 'verhaal' verteld. Kwantitatieve resultaten zie je vaak pas na meer dan tien jaar hard werken, en dan zegt een narratief veel meer.

Ook Norrtälje, een gebied ten noorden van Stockholm, kent een sterk regionale aanpak. Het is een dunbevolkt, maar uitgestrekt gebied met circa 61 duizend inwoners dat in de zomerperiode meer dan verdubbelt door toerisme, waaronder veel ouderen. De Tiohundra organisatie is een soort coöperatie van de gemeente en het zorgsysteem. In deze samenwerking ligt de focus volop op het versterken van het zelfmanagement van inwoners. Preventie is een belangrijke pijler, evenals de inzet op 'Phygital health': de combinatie van fysieke en digitale zorg.

In Kalmar county, weer een ander zeer dun bevolkt gebied in zuidoost Zweden, kampt men met de uitdaging genoeg artsen aan te trekken. Borgholm, een eerstelijnsgezondheidsorganisatie in Kalmar, heeft dit probleem succesvol aangepakt door de praktijkgrootte sterk te verkleinen naar duizend patiënten en daarmee veel betere werkomstandigheden te creëren. Ook hier staat de zorg voor de kwetsbare oudere patiënt centraal, met zorg op maat en veelal thuis ondersteund door mHealth. Het doel is om mensen uit het ziekenhuis te houden door een veilig leven thuis te kunnen garanderen.

Al deze initiatieven hebben met elkaar gemeen dat de geografische ligging, context en schaal van de regio medebepalend is voor hoe de zorg zich ontwikkelt en hoe de betaalbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit concreet invulling krijgt.

Salland United

Ook in Nederland kennen we daar een mooi voorbeeld van: Salland United. Nee, dat is geen voetbalclub. Het is de naam die we, na een bezoek aan Engeland, aan ons samenwerkingsinitiatief hebben gegeven. En 'we', dat zijn een beperkt aantal 'zorgspelers' gevestigd in de regio Salland die al veel samenwerkten, maar door zich te verenigen nog meer impact hebben. De samenwerking bestaat uit het Deventer Ziekenhuis, huisartsenorganisatie HCDO (waar de spoedzorg, de ketenzorg en de nascholing in een coöperatie verenigd is voor ruim 140 huisartsen), de in de regio dominante zorgverzekeraar ENO, twee grotere VVT-instellingen; Carinova en Solis, Dimence; een grote ggz-instelling en de gemeente Deventer die actief investeert in preventie en bevordering van gezond gedrag. De sterk regionale focus van al deze partijen afzonderlijk bood een uitgelezen kans om in gezamenlijkheid te streven naar 'de gezondste regio met de gelukkigste inwoners'.

Een kleine twee jaar geleden gingen de bestuurders/ ambassadeurs van de bovengenoemde organisaties met dat idee naar Leeds. Om daar een aantal 'new-care-models' te bekijken, zogenaamde Vanguard projecten van de NHS, en om elkaar beter te leren kennen. Dat bleek een succesvolle formule. Door zo'n trip ontwikkel je een gezamenlijk referentiekader en bij terugkomst in Salland was de gevleugelde uitdrukking in ons lokale overleg: 'how can we keep them out of the system'. Hét speerpunt van elke Vanguard in Leeds.

Daarna werd het wel even lastig. Na de inspiratie- komt de transpiratiefase, want hoe zet je zo'n samenwerkingsverband nou echt op?! Wij besloten, net als in Leeds, een Transformation Board te vormen, een leidende coalitie van bestuurders. Viermaal per jaar komt deze samen om de doelen en de voortgang te bespreken. En tweemaal per jaar komen we in een grotere groep bijeen voor een inspiratiesessie. Inmiddels is er een echte programma-manager, die we samen betalen. En een klein beetje ondersteuning. Verder is het een bestuurlijk netwerk, dat zich verantwoordelijk voelt voor het organiseren van de samenhang.

“De geografische ligging, context en schaal van de regio is medebepalend voor hoe de zorg zich ontwikkelt en hoe de betaalbaarheid, toegankelijkheid de kwaliteit concreet invulling krijgt.”

Regionaal Transfer Punt

In het begin hebben we geworsteld met de verschillen in benadering binnen de Transformation Board. De ontwikkeling van een gezamenlijke, heldere visie bleek erg belangrijk. Een visie op geluk en gezondheid in onze regio en op de prioriteiten die we met elkaar wilden oppakken. Ook bij ons bleek dat in elk geval ‘de oudere inwoner’ te zijn; daar hebben we immers allemaal mee te maken. En verder heb je successen nodig. Dat hadden wij met ons Regionaal Transfer Punt (RTP). Het RTP ondersteunt en adviseert bij de complexe zoektocht naar een plek voor patiënten die (tijdelijk) niet thuis kunnen verblijven en zorg elders nodig hebben. Het doel is om iedereen in Salland de gewenste ondersteuning en de juiste zorg te kunnen bieden, op het juiste moment, op de juiste plek en van de juiste professional. Dit doen zij door ondersteuning te bieden aan huisartsen, de huisartsenpost (HAP), de Specialist Ouderengeneeskunde en de Spoedeisende Hulp (SEH). Zeven dagen per week en ook in de avonden en weekenden. De kwaliteit van zorg is daardoor echt

verbeterd en dat succes draagt bij aan het vertrouwen dat samenwerking meerwaarde oplevert. Organisaties zijn bereid om bedcapaciteit te delen. Mandaat tussen de domeinen wordt overgeheveld, zoals bijvoorbeeld de gemeente doet door het RTP regie te geven over ‘respijt-zorgbedden’. En er is vertrouwen bij de twee grootste zorgverzekeraars, zelfs zodanig dat Salland als enige van de 31 coördinatiepunten in Nederland voor de komende drie jaar structurele financiering van hen krijgt om verder door te ontwikkelen.

Daarnaast is het gewoon hard werken. Uit de Board van het eerste uur zijn al een paar mensen weg. Nieuwkomers moeten dan weer eerst ‘onboarden’. Regelmatig zorgen we voor nieuwe inspiratiebijeenkomsten. En het helpt om af toe buiten de landsgrenzen te kijken. Zo weten we dat ook de Zweden er jaren over doen om zo’n goed en effectief samenwerkend netwerk in een regio te ontwikkelen. Alleen ga je sneller, maar samen kom je wel verder.